Lietas Nr. C09030415
Lietas arhīva Nr. C-0304-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 15. jūnijā

Balvu rajona tiesas tiesnesis A. Garais izskatīja rakstveida procesā Balvos, Bērzpils ielā 7[a] civillietu /pers. A/ prasības pieteikumā maza apmēra prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 28. aprīlī tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk- prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētājiem /pers. B/ (turpmāk- atbildētājs) un /pers. C/ (turpmāk- atbildētāja).

Prasības pieteikumā, kā apstākļus, kas pamato prasību, prasītāja norādījusi, ka atbildētājiem ir divi nepilngadīgi bērni: /pers. D/ un /pers. E/. Atbildētāji nenodrošināja un nevēlas nodrošināt bērniem pilnvērtīgu attīstību ģimeniskā vidē.

Ar Viļakas novada bāriņtiesas 2013. gada 3. aprīļa lēmumu Nr. 1-6/27 ir pārtrauktas nepilngadīgo /pers. D/ un /pers. E/ aizgādības tiesības atbildētājiem.

Ar Viļakas novada bāriņtiesas 2013. gada 3. aprīļa lēmumu Nr. 1-6/28 prasītāja ir iecelta par aizbildni /pers. E/.

Ar Viļakas novada bāriņtiesas 2015. gada 4. marta lēmumu Nr. 1-6/17 prasītāja ir iecelta par aizbildni /pers. D/.

Prasītāja norādījusi, ka pa šo laiku no atbildētājiem nekādu palīdzību nav saņēmusi, vecāki pat nav interesējušies par bērniem, kaut /pers. E/ bija veselības problēmas. No vecāku puses ir vērojama pilnīga vienaldzība pret bērnu vajadzībām.

Ar Balvu rajona tiesas 2015. gada 23. marta spriedumu atbildētājiem ir atņemtas aizgādības tiesības pār bērniem /pers. D/ un /pers. E/.

Prasītāja norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179., 254. pantu; Civilprocesa likuma 28. panta otro daļu, 43. panta pirmās daļas 3. punktu, lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ prasītājas labā uzturlīdzekļus bērnu: /pers. D/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un /pers. E/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas /pers. C/ prasītājas labā uzturlīdzekļus bērnu: /pers. D/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un /pers. E/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ar Balvu rajona tiesas tiesneša 2015. gada 29. aprīļa lēmumu tika pieņemts prasītājas prasības pieteikums un ieviesta civillieta. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{2\,1}$ pantu, 2015. gada 29. aprīlī atbildētājiem, uz prasības pieteikumā norādītajām, deklarētajām dzīvesvietām tika nosūtīti prasības pieteikuma noraksti un paskaidrojuma veidlapas.

2015. gada 11. maijā tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka viņš prasību atzīst daļēji, jo viņa apgādībā atrodas divi bezdarbnieki.

2015. gada 11. maijā tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā atbildētāja nav norādījusi savu attieksmi pret iesniegto prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Atbildētāji savos paskaidrojumos nav norādījuši vai viņi vēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu (148. pants), 2015. gada 29. aprīlī, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, jo uzturlīdzekļi pieprasīti minimālajā apmērā un lietas materiālos nav ziņu par to apstrīdēšanu. Līdz ar to tiesa nolēma civillietu izskatīt rakstveida procesā un par to 2015. gada 12. maijā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2015. gada 15. jūnijā.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma pilnībā.

Lietā esošo bērnu /pers. D/ un /pers. E/ dzimšanas apliecību kopijas apstiprina, ka bērnu vecāki ir: tēvs /pers. B/, māte /pers. C/ (l.l. 10-11).

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo, piekto daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam

izšķir tiesa.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Saskaņā ar noteikumu 2. punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Tā kā prasītāja bērnu uzturēšanai lūdz piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Atbildētāji nav iesnieguši tiesā pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu maksājuši uzturlīdzekļus, tādēļ tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37, no:

/pers. B/ prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un bērna /pers. E/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;

/pers. C/ prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un bērna /pers. E/ uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;

Saskaņā ar 2014. gada 2. decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 734 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. punktu noteikts, ka no 2015. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 EUR.

Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā 2015. gada 28. aprīļa, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu, 34., 35., 42. pantiem, no atbildētājiem valsts labā piedzenami arī tiesāšanās izdevumi- valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, no kuru samaksas prasītājs, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, ir atbrīvots.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa /pers. D/ uzturam ir 2592 EUR (216 EUR x 12 mēneši) un /pers. E/ uzturam ir 2592 EUR (216 EUR x 12 mēneši). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu par prasību, kas novērtējama naudas summā no 2135 *euro* līdz 7114 *euro* maksājama valsts nodeva 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*. Valsts nodeva no 5184 EUR sastāda 442,10 EUR.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu sastāda 7,85 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203. panta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš minētā un saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 97., 189.-193., 204.[1], 205., 250.[21], 250.[25], 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnu:

/pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2015. gada 28. aprīļa.

/pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2015. gada 28. aprīļa.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 221,05 EUR (divi simti divdesmit viens *euro* un 05 centi).

Valsts nodeva maksājama jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Balvu rajona tiesā. Ja valsts nodeva netiks samaksāta spriedumā noteiktajā termiņā, tad tiks izdots izpildu raksts par valsts nodevas piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu 3,93 EUR (trīs *euro* un 93 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu maksājami jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (par pavēstēm). Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Balvu rajona tiesā. Ja tiesāšanās izdevumi netiks segti spriedumā noteiktajā termiņā, tiks izdots izpildu raksts par tiesas izdevumu piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnu:

/pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2015. gada 28. aprīļa.

/pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2015. gada 28. aprīļa.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 221,05 EUR (divi simti divdesmit viens *euro* un 05 centi).

Valsts nodeva maksājama jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē. Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Balvu rajona tiesā. Ja valsts nodeva netiks samaksāta spriedumā noteiktajā termiņā, tad tiks izdots izpildu raksts par valsts nodevas piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu piegādāšanu 3,93 EUR (trīs *euro* un 93 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu maksājami jebkurā bankas iestādē maksājuma uzdevumā norādot: saņēmējs- Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (par pavēstēm). Kvīts pēc naudas samaksas nekavējoties jāiesniedz Balvu rajona tiesā. Ja tiesāšanās izdevumi netiks segti spriedumā noteiktajā termiņā, tiks izdots izpildu raksts par tiesas izdevumu piespiedu piedziņu, kas tiks nodots zvērinātam tiesu izpildītājam izpildei.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Balvu rajona tiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs A. Garais